FRÝDECKO≈MÍSTECKÝ

PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | XII. ROČNÍK | ZÁŘÍ 2026

Do politiky se vracím proto, že Frýdek-Místek může fungovat lépe

rozhovor s Pavlem Vyvijalem na straně 8

INZERCE FMP-2275/02

Historie a osobní osudy frýdecko-místeckých tiskařů

Frýdek-Místek má bohatou tiskařskou historii, která sahá až do druhé poloviny 19. století. Série článků na této stránce postupně představí osudy místních tiskařů – lidí, kteří svým řemeslem formovali každodenní život města a nezřídka se ocitli uprostřed velkých dějinných zlomů, ať už během světových válek, ale především v roce 1948, kdy proběhlo znárodnění. První příběh patří Františku Orlovi a jeho synům.

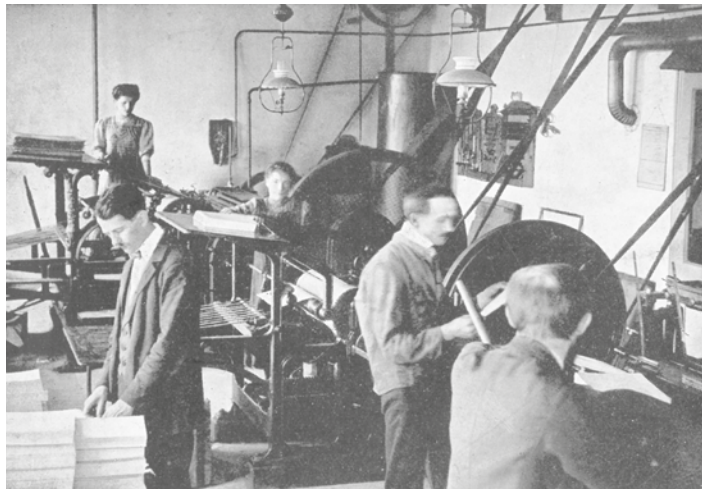

Tiskárna na přelomu 19. a 20. století. Foto | SOkA Nový Jičín

1. část

▶ Lucie Pundová

Tiskárna jako zrcadlo doby

Produkce tiskáren v průběhu 19. století postupně prostoupila všemi aspekty každodenního života. V podobě úředních listin provázela jednotlivce od narození až do smrti. Široké spektrum tiskovin – od učebnic, knih a kalendářů až po firemní formuláře, prošlo rukama většiny populace. Periodika a plakáty distribuovaly každodenní informace, které pomáhaly vytvářet veřejné mínění. Tiskař se zpravidla vyznačoval zručností v grafice a knihvazačství. Na rozdíl od jiných řemesel se práce tiskaře vyznačovala vysokým podílem intelektuální práce, ale musel mít také obchodní vlohy. Postupem času se z něj stal odborník s dovednostmi zasahujícími i do dalších profesí. Technický pokrok se koncem 19. století projevil v moderní konstrukci tiskových a sázecích strojů. V menších tiskárnách se na přelomu 19.–20. století stále užívaly ruční lisy, ale postupně se i zde začaly používat příklopové stroje a rychlolisy. Stroje byly poháněny parními stroji, plynovými motory, později elektrickou energií. Nejrozšířenější tiskovou technikou byl knihtisk. V tomto období byl v menších tiskárnách stále kladen důraz na lidskou sílu a všestrannost. Nebylo neobvyklé, že zaměstnanci ovládali nejen sazbu a tisk, ale také odlévání liter tiskových písem. Ottův slovník naučný uvádí, že na konci 19. století se nacházely tiskárny v 37 obcích na Moravě a v 11 obcích ve Slezsku.

Tiskařské řemeslo – vstupenka do světa vlastního podnikání

Pro chlapce z nemajetných rodin v malých městech znamenalo tiskařství příležitost vyučit se nejen perspektivnímu řemeslu, ale také se později zcela osamostatnit nebo se stát společníkem v tiskárně. Větší část tiskařů se vyučila tiskařskému řemeslu v zavedených tiskárnách, a než sami získali koncesi na tiskařskou živnost, sbírali nějaký čas profesní zkušenosti jako řadoví zaměstnanci jiných podniků. Podle tehdejšího rakouského živnostenského řádu platilo, že živnost mohl provozovat pouze ten, kdo předložil tovaryšský list, který byl podmíněn 2-4letou učební dobou a úspěšně složenou tovaryšskou zkouškou.

František Orel a jeho synové

Prvním příběhem, kterému se budeme věnovat, je profesní a životní osud Františka Orla a jeho synů Josefa a Františka. Tato tiskárna bývá zmiňována jako nejstarší česká tiskárna ve Frýdku na konci 19. století. František Orel se narodil 28. prosince 1849 do frýdecké tkalcovské rodiny. Jeho dva bratři Dominik a Alois působili jako duchovní na Těšínsku, bratr Anton byl vojenský lékař ve Vídni. František Orel absolvoval čtyři třídy obecné školy a jednu třídu nižší reálky. Po vyučení sbíral zkušenosti jako tiskařský tovaryš v Těšíně, Budapešti. Ve Vídni pracoval ve známé tiskárně Engel & Sohn a krátký čas strávil také v polských Wadowicích v knihtiskárně Franciszka Foltyna. Kromě profesní zdatnosti měl František nesporně i obchodní talent a především odvahu, protože po návratu domů si v rodném domě Na Blatnici č. 284 v roce 1873 zřídil knihvazačskou živnost. Šlo o jeho první podnikatelský počin. V následujícím roce si vytvořil rodinné zázemí, 28. září se jeho manželkou stala Julie Rozehnalová (nar. 26. dubna 1850), dcera Karla Rozehnala, tehdejšího hostinského na Vápenkách. V příštím díle se seznámíme s tím, jak se postupně rozšiřovalo Františkovo podnikání.

Na závěr alespoň zmínka o tiskaři Orlovi z pozdějšího dobového periodika: „Petr Bezruč se s rukopisem deseti básní Písně z Gruně vypravil koncem listopadu nebo počátkem prosince 1917 ke své dávné známé, paní Dodě Demlové do Sviadnova, se žádostí, aby zprostředkovala u frýdeckého knihtiskaře tisk, náklad, expedici i prodej prvního vydání těchto básní. Rukopis sbírky Písničky z Gruně s návrhem smlouvy o vydání zanesla paní Doda Demlová Františkovi Orlovi, který měl tiskárnu na frýdeckém rynku. Tento knihtiskař byl českého rodu a smýšlení, ale velmi opatrný, bojácný, neprůbojný. Na všechny strany ohleduplný. Když Petr Bezruč navštívil paní Demlovou podruhé, aby se dověděl, co s knížkou je, řekla mu, že ‚Orel s takovými pěsničkami nechce nic meť‘. Podle pozdějšího sdělení Orlova syna Josefa chtěl knihtiskař František Orel nové básně Petra Bezruče vydat. Bylo však třeba i určitého povzbuzení a doporučení, aby se odhodlal k jejich vydání. ■

INZERCE FMP-2280/01

Frýdek-Místek má nový volnočasový areál Rivka Park

Stovky návštěvníků dorazily 14. srpna 2026 na slavnostní otevření Rivka Parku — nového volnočasového areálu, který vyrostl na místě bývalého dopravního hřiště v ulici 28. října na sídlišti Riviéra. Město tak získalo hned dvě nové dominanty: 26 metrů dlouhou několikapodlažní dřevěnou loď a impozantní 15,3 metru vysokou horolezeckou stěnu. A to není zdaleka všechno.

Areál je rozdělen do několika tematických zón, takže na své si přijde opravdu každý. Nejmenší děti se vyřádí na prolézačkách, pérových houpačkách, balančních prvcích nebo v pískovišti ve tvaru řeky. Nechybí hnízdo s balony k hopsání ani trampolíny. Větší dobrodruzi zdolají multifunkční průlezku v podobě lodi, prozkoumají umělý kopec s vnitřním systémem chodeb nebo se svezou na 30 metrů dlouhé lanové dráze.

Pro lezce je tu kromě hlavní věže také nižší cvičná boulder stěna pro veřejnost a nízká stěna s úchyty pro úplné začátečníky a nejmenší děti. Horolezecká věž splňuje parametry pro pořádání oficiálních soutěží a využívat ji budou moci lezci s kvalifikovaným dozorem.

Kdo hledá klidnější vyžití, ocení travnaté plochy s dřevěným zastíněným pódiem — ideální pro jógu nebo relaxaci — a pevné stolky pro deskové hry. Sportovně laděným návštěvníkům slouží workoutové cvičiště s parkurovými

prvky, pingpongové stoly i hřiště pro pétanque.

Park myslí i na praktické potřeby návštěvníků. K dispozici jsou cykloboxy, nabíjecí stanice pro elektrokola a úložné skříňky. V horkých dnech přijde vhod osvěžující „mlhopítko". Celý areál je kompletně oplocen, hlídán kamerovým systémem a jeho správu zajišťují městské Technické služby.

Vybudování areálu včetně přilehlého parkoviště přišlo město na 61,7 milionu korun včetně DPH. Frýdek-Místek zároveň žádá o dotaci od ministerstva životního prostředí — předschválená částka činí necelých 8 milionů korun.

Otevírací doba se mění podle ročního období – aktuálně se otevírá v 7:00 hodin a ve 20:00 zavírá. V říjnu se bude uzavírat o dvě hodiny dříve v 18:00 hodin a v měsících listopadu až prosinci bude otevírací doba od 8:00 do 16:00 hodin. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
| Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
| Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 5. 9. 2026
| Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

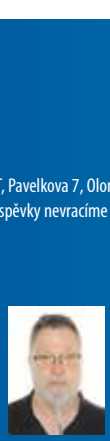

INZERCE FMP-2238/07

Hrušatop s.r.o.

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz BRÖTJE HEIZUNG alpha innotec Blaze

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

INZERCE FMP-2278/01

MYSLÍKOVSKÝ DŘEVORUBEC

DŘEVORUBECKÁ SOUTĚŽ
- ZÁBAVNÝ PROGRAM PRO DĚTI
- LUKOSTŘELBA
- UKÁZKA LESNICKÉ TECHNIKY
- ŘEZBÁŘ MARTIN HOLEXA
- KOVÁŘ IVO MAREŠ
- KONÍCI
- HISTORICKÉ PILY
- FOTOKOUTEK

TRAVNATÉ HŘIŠTĚ MYSLÍK
19. 9. 2026
PREZENTACE: 12.00
START SOUTĚŽE: 13.00

HLAVNÍ CENA: MOTOROVÁ PILA

STARTOVNÉ: 300,-
(V CENĚ JE OBČERSTVENÍ)

BLIŽŠÍ INFO NA TEL:
777 587 866

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

POŘADATEL: SDH MYSLÍK

NA AKCI BUDE POŘIZOVÁNO REPORTÁŽNÍ FOTO A VIDEO PRO POTŘEBY ZVEŘEJNĚNÍ V OBECNÍM ZPRAVODAJI, WEBU APOD. ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

SLOUPEK

Fanošuci a ostatní

Přát prvňáčkům a všem školou povinným do nového školního roku vše nejlepší, už je trochu pozdě, ale přesto za redakci dodávám: Ať se vám všem moc a moc daří…

Pro dnešní sloupek jsem si vybral věčné téma psaného textu. Kdysi se tomu říkalo tiskařský šotek, dnes bych to nazval pohodlností a neumětelství píšícího autora. Nepozornost a lenost jsou příčinou různých „překlepů" a následné absence snahy cokoliv po sobě znovu přečíst, opravit a teprve poté psaný příspěvek „vypustit" mezi čtenáře. Neumětelství (a neznalost), to je téma samo pro sebe. Prostě nepouštět „do světa" něco, o čem mám jen povrchní vědomosti a nejasné představy, aniž bych se podstatu věci snažil doplnit novými ověřenými poznatky. Kdysi jsme „tiskařské šotky" v redakci vyhledávali v denících. Stalo se, že ve společenské rubrice oznamující oslavy významných životních jubileí nebo úmrtí se objevilo: pozůstalí TRUHLÍCI, v rubrice Černá kronika: policista OHLODÁVAL srnčí mrtvolu… a teď, v příspěvku, že maminka populárního moderátora Leoše Mareše je ve svých 73 letech pěkná kočka, byla v popisku pod fotkou chyba, která mě upřímně rozesmála: Lenka Marešová FANOŠUKY ohromila. K tomu pak pozorní čtenáři přidali svoje, cituji: „Tak hlavně aby fanošuci nezašli až příliš daleko. Fanošuk je pro některé fanatické fanoušky dost dobré označení. Až jsem se lekla, koho paní Marešová ohromila. Nový výraz „Fanošuk" se vám fakt povedl. Fanošuk – to je dobrý, ale nevím, co to je." Nerad bych hodnotil mluvený projev našich redaktorů zpravodajských pořadů na všech existujících česky hovořících televizních stanicích. Ale mluvený projev, to už je jiná kapitola. Ten se vypaří z našich myslí velice rychle, ale co je psáno, zůstává s námi na věky! Přeji všem krásné babí léto a je mi líto těch, kteří na začátku prázdnin neuposlechli mého varování, aby dbali na svou bezpečnost, jezdili všemi dopravními prostředky opatrně a nezapomínali na to, že voda nemá trámy. Pro ty už není určen tento sloupek ani oznámení, že do začátku Vánoc nám zbývá už jen 16 týdnů.

Martin Sládek (25. 8. 2026)

Hodiny na kostele opět odbíjejí čas

Kostel sv. Šimona a Judy v Lískovci se dočkal dlouho odkládané rekonstrukce. Díky veřejné sbírce DARUJ F≈M se podařilo vybrat přes 431 tisíc korun, které farář František Boldy převzal v podobě symbolického šeku od náměstka primátora Marcela Sikory. Město přidalo dalších 200 tisíc korun.

Kostel sice patří k nejmenším, které místní farnost spravuje, ale o to víc si ho lidé v Lískovci hýčkají. Slouží totiž všem bez rozdílu — věřícím i nevěřícím, při bohoslužbách, koncertech i posledním rozloučení. Jenže roky se na něm podepsaly a technických problémů přibývalo. Jedním z nich byly věžní hodiny, které mlčely přes dvacet let. Pro místní je jejich opětovné spuštění víc než jen oprava — je to návrat kusu identity, dědictví po předcích, které stojí za to chránit.

Že zájem o podobné projekty ve městě roste, dokazuje i fakt, že sbírka DARUJ F≈M pokračuje dál. Aktuálně lze přispět na interaktivní vodní prvek ve Faunaparku nebo na pomůcky pro canisterapii v Moravskoslezské nemocnici Frýdek-Místek. Více na webu sbírky DARUJ F≈M. ■

Faunapark láká na vodní dobrodružství

Frýdecko-místecký Faunapark se chystá na pořádnou proměnu. V rámci oblíbené veřejné sbírky DARUJ F≈M odstartoval nový projekt, který má do areálu přinést interaktivní naučné a herní prvky, ve kterých bude hrát hlavní roli voda. Sbírka běží do 30. listopadu a platí osvědčené pravidlo: kolik se vybere od občanů, tolik přidá město.

Za projektem stojí Spolek pro Faunapark, který chce dětem dopřát zážitek, na jaký se nezapomíná. Představte si, že si malý návštěvník vlastníma rukama načerpá vodu, vypustí ji do meandrujícího koryta a sleduje, jak proud roztáčí miniaturní vodní mlýn, pohání pilu a rozhýbe hamr. Přesně takový vodní prvek má v areálu vyrůst.

Faunapark funguje od roku 2014 a každý rok jím projde kolem deseti tisíc návštěvníků — od batolat přes školáky až po rodiče a prarodiče, kteří si při zážitkových programech rádi oprášili to, co dávno vytěsnili ze školních hodin přírodopisu. Chcete projekt podpořit nebo se dozvědět víc? Navštivte webové stránky sbírky DARUJ F≈M nebo Faunaparku. ■

Pivopění nabídne muziku a zábavu v areálu přádelny

Hudba, dobré jídlo, a hlavně pěnivý mok uvařený v 15 regionálních minipivovarech. To jsou hlavní taháky IX. ročníku akce Pivopění, která se uskuteční 11.–12. září v bývalé přádelně bratří Neumannů.

Areál bude pro návštěvníky po oba dny otevřen vždy od 16 hodin a hned první den si na své přijde mladší generace, kdy vystoupí skupiny Krucipüsk, punk-rocková Civilní Obrana nebo alternativní rockoví Dark Gamballe. V sobotu bude hlavním tahákem vystoupení Tata Bojs, zpěvačka Barbara Kanyzová a její Trio, včetně domácích RK 130. Pořadatelé Kultura FM počítají i s nezapomenutelnou závěrečnou afterparty. ■

INZERCE FMP 2285/01

VÝKUP GRAMOFONOVÝCH DESEK a ORIGINÁLNÍCH CD

PENÍZE IHNED
Tel.: 604 244 094
E-mail: filok123@seznam.cz

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V sobotu 5. září uplynulo už 6 let od chvíle, kdy nás náhle opustila moje manželka a naše maminka
paní
Ivana SACHROVÁ
Děkujeme všem, kteří na ni vzpomenou společně s námi.
Manžel Jiří Vítězslav, syn Jirka a dcera Magdalénka.

Chcete v našem časopise zveřejnit blahopřání k narozeninám nebo vzpomínku na své blízké a známé?
Kontaktujte redakci písemně na e-mail: inzerce@fmpatriot.cz
nebo na adresu redakce:
FRÝDECKO≈MÍSTECKÝ PATRIOT
S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
mobil: 608 832 606

FMP-2267/03

Bezpečnostní dveře jako designový prvek moderního bydlení

Když se řekne bezpečnostní dveře, většina lidí si stále představí masivní, těžké a na pohled nevzhledné řešení, které naruší celkový dojem z interiéru. Moderní doba ale přináší zásadní změnu – bezpečnost a design dnes jdou ruku v ruce. Společnost ADLO dokazuje, že vstupní dveře mohou být nejen spolehlivou ochranou domova, ale také součástí interiérového designu.

Díky široké nabídce dekorů, barev a povrchových úprav je možné dveře snadno sladit s jakýmkoliv stylem bydlení. Velkou výhodou je možnost individuálního řešení, kdy mohou mít dveře i zárubeň z každé strany jiný design. Interiér tak může být sladěn s chodbou či bytem, zatímco vnější strana respektuje fasádu domu nebo společné prostory. Toto řešení přináší flexibilitu bez kompromisů mezi estetikou a funkčností.

Specifickou oblastí jsou také starší interiéry, kde hrají důležitou roli kazetové dveře a tradiční architektonické prvky. I v těchto případech lze bezpečnostní dveře navrhnout tak, aby stylově navazovaly na původní charakter prostoru a nenarušovaly jeho historický vzhled. Moderní technologie tak umožňují spojit

vysokou úroveň zabezpečení s respektem k tradičnímu designu.

Ať už jde o byt nebo rodinný dům, vše lze přizpůsobit na míru – od dekoru až po detaily kování. Zákazník tak získává řešení, které odpovídá jeho bezpečnostním i designovým požadavkům. Kvalitní bezpečnostní dveře se zárubní představují dlouhodobou investici do Vašeho bydlení, která spojuje ochranu, komfort i estetiku.

Společnost ADLO dokazuje, že bezpečnostní dveře mohou být plnohodnotnou součástí moderního interiéru. Od bezpečí Vaší rodiny Vás dělí jediný krok: **www.adlo.cz**.

ADLO
BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

Bezpečnostní dveře 4v1. Dveře na generace.

Poradíme s výběrem, zaměříme zdarma a profesionálně namontujeme za jeden den. O vše se postaráme my.

Bezpečnost, která odolá pokusům o vloupání

Ochrana před hlukem ze společných prostor a sousedství

Odolnost proti ohni, která účinně zpomaluje jeho šíření

Tepelná izolace pro více tepla a větší úsporu

ZAVOLEJTE NÁM
+420 601 055 146

NAPIŠTE NÁM
info@adlo.cz

PODÍVEJTE SE NA WEB
www.adlo.cz

HODNOCENÍ POBOČKY
Google ★★★★★ Firmy.cz ★★★★★

Vaše nejbližší pobočka je U Soudu 6200/17, 708 00 Ostrava

Zapomenutá šlechta ožívá: Domaslavice odhalí svou modrou krev

Zámek stál ještě v roce 1964. Během několika dní zmizely palác, stodola, chlévy – všechno. Zbyl jen betonový pilíř a kaple, kterou zachránil jediný člověk za vlastní peníze. Letos 26. září se spolek Sousedé Horní Domaslavice a historik PhDr. David Pindur, Ph.D., z Muzea Těšínska pokusí vrátit zapomenuté příběhy zdejší šlechty tam, kam patří – do povědomí lidí, kteří v Domaslavicích žijí. V kostele sv. Jakuba Staršího a na přilehlé faře na ně čekají originální artefakty, obraz zámku, kočár hraběte Larisch-Mönnicha i puška posledního mistra zanikajícího řemesla, které proslavilo Těšín po celé Evropě.

▶ Jiří Vítězslav Sachr

Co přivedlo spolkového aktivistu Jana Gajdu ke spolupráci s historikem Davidem Pindurem?

Jan Gajda: S Davidem jsem se poprvé potkal před rokem na naší akci Petr Bezruč se vrací do Domaslavic – tehdy to bylo takové vzájemné oťukávání. Když jsem ale vymyslel další téma, věnované šlechtě v naší obci a okolí, které jsem nazval Modrá krev v Domaslavicích, pochopili jsme oba, že to sám nezvládnu. U Bezruče se dalo najít hodně pamětníků, spousta materiálů bylo veřejně dostupných. Bezruče jedni milují a druzí neuznávají – a na té animozitě se dala celá akce postavit. Přišli lidé z obou táborů.

Pokud jsme se ale chtěli pustit do Modré krve v Domaslavicích, kde šlechtických rodů bylo nesmírně mnoho, to už nešlo udělat tak, že se jen někoho na něco zeptám – pamětníci už nežijí. Je to o výsledcích tvrdé badatelské práce, kde musí být jasně řečeno, že v tom a tom roce se opravdu stalo to a to. Organizačně to jako spolek zvládneme – umíme tomu dát show, občerstvení, pohádku. David zase velmi přísně dohlíží na to, aby vše, co říkáme, bylo postaveno na ověřených historických pramenech a faktech. Navíc je to vůbec první ucelený dokument o Domaslavicích tohoto druhu. Existuje sice knížka o historii čtyř zdejších obcí, ale nikdo dosud takto nahlas nevyslovil, co všechno se v Domaslavicích v minulosti na téma zdejší šlechty a někdejší vrchnosti odehrálo, nikdo to dosud nedal do časové osy. Mnoho místních možná ani neví, že zde máme hrobky Harasovských z Harasova nebo Mattencloitů. Chceme je seznámit se vším, co tady bylo, kdo co postavil. Těch zajímavostí je velmi mnoho…

David Pindur: Já bych jen dodal, že k Horním Domaslavicím mám i velmi osobní vztah. Pochází odtud můj otec a dědeček, který se narodil přímo v sousedství tamního zámku. Vyrůstal tam a velmi těžce nesl jeho zkázu. Jeho zánik započal v padesátých letech minulého století kvůli majetkoprávním sporům dvou rodin, které se nebyly schopny domluvit na opravě chátrajícího objektu. Vše pak završil tlak místních komunistů na jeho vyvlastnění a likvidaci. V roce 1964 byl zámek během několika dní zcela rozebrán – palác, hospodářské budovy, stodola, chlévy. Z celého areálu nezůstalo nic kromě stromů a jednoho opěrného pilíře, který byl v padesátých letech vybetonován, takže ho nestačili rozebrat.

Autor akce Modrá krev v Domaslavicích Jan Gajda (vpravo) s historikem Davidem Pindurem z Muzea Těšínska.

Zámek barona Johanna (Hanse) Emanuela Mattencloita (1860–1929) v Horních Domaslavicích na kolorované světlotiskové pohlednici z roku 1916.

I když se dědečkovi nepodařilo chátrání a pozdější demolici zámeckého areálu zabránit, zachránil alespoň kapli, která byla jeho součástí. Když se obrátil s výzvou k její obnově na státní úřady, doslova se mu vysmály. Opravil ji tedy v roce 1960 za své vlastní peníze. Nebýt toho, srovnaly by ji o čtyři roky později se zemí spolu se zámkem – pokud by do té doby nespadla sama. Dnes se bohužel potýká se statickými problémy a patří k silně ohroženým objektům v Horních Domaslavicích. Snad se ji obci podaří zachránit – připomíná totiž rod Saint Genois, konkrétně barona Arnolda Václava Saint Genois d'Anneaucourt, držitele Horních Domaslavic v letech 1771 až 1782, který kapli pravděpodobně postavil. Dodnes v ní stojí barokní pískovcová socha svatého Jana Nepomuckého z roku 1773. Téma domaslavické šlechty jsem tak po dědečkovi v jistém smyslu podědil. V obývacím pokoji mu visel obraz Jana Štěpána Zaškolného zobrazující celý zámecký areál včetně dědečkova rodného domu i zachráněné kaple. Dnes zdobí stěnu mého bytu – a na akci ho zapůjčíme k vystavení.

V čem spatřujete zvýšený zájem veřejnosti o historii míst, ve kterých lidé žijí? Je to módní trend, nebo návrat ke kořenům?

Jan Gajda: My si naopak myslíme, že ten zájem zde zatím není – a chceme ho touto akcí

vyvolat. Proto to vlastně děláme. Spolupráce s muzeem je přitom klíčová pro obě strany. Přijdou lidé, přijdou děti, a ty si v tom dětském pojetí uvědomí, že to není jen kostel a fara – ale že v obci stával zámek, kde žil rytíř. A to je přesně to, co chceme!

Povědomí o historii Domaslavic se prakticky vytratilo. Málokdo ví, že do Domaslavic chodíval Petr Bezruč nebo že tamní panství vlastnil významný evropský rod Saint-Genois. Každý zná Karla IV., ale že Domaslavice byly tehdy součástí Těšínského knížectví a zdejší farnost patřila k velmi významným – to už dnes ví jen málokdo. A přitom jsou ty souvislosti fascinující. Třeba Viola Těšínská byla manželkou Václava III. – posledního přemyslovského krále, zavražděného roku 1306 v Olomouci. Nebo rod Larisch-Mönnichů – jeden z jeho příslušníků byl za Františka Josefa I. ministrem financí celého habsburského mocnářství… Ukazuje to, jaké postavení Těšínsko v dějinách českých zemí zaujímalo.

Loňská akce Návrat Petra Bezruče do Domaslavic skýtala mnohá překvapení. Originální artefakty z Bezručova osobního života vystavené ve zdejším kostele i samotný příjezd básníka do obce byly přijaty s nadšením. Čím chcete překvapit letos?

Jan Gajda: Budeme vycházet ze stejného konceptu – výstava v kostele představí osobní věci domaslavické šlechty a související artefakty. Návštěvníci budou moci např. spatřit listiny a originál obrazu domaslavického zámku od malíře Zaškolného. Namísto Tatry 57b, ve které jsem loni přijel v přestrojení za Petra Bezruče, dorazíme s Davidem tentokrát v originálním kočáře hraběte Larisch-Mönnicha. Společnost nám v něm bude dělat Petr Vičar, student práv, jehož pradědeček Gustav Folvarčný byl posledním vlastníkem zámku v Horních Domaslavicích. Na kozlíku bude kočár řídit jeho vlastník Valtr Broda a potáhnou ho starokladrubští koně.

Prozraďte některé další detaily akce. Prostor prý dostanou také místní výtvarníci.

Jan Gajda: Své ilustrace letos vystaví Lenka Vaníčková, která také přispěje besedou s dětmi o knihách. Oslovili jsme Jana Mrózka – studenta historie a památkové péče na Slezské univerzitě v Opavě, který se zároveň učí varhanářství v Krnově. Jeho koníčkem je malování portrétů těšínské šlechty, pro naši akci maluje portrét významného příslušníka rodu Saint Genois a v kostele vystaví i své další obrazy. Svou hrou navíc rozezní píšťaly zdejších varhan. Příslušníci nastupující generace tak od nás dostanou šanci prezentovat svůj um v krásném historickém prostředí. To je přesně ten typ příležitosti, který chceme mladým lidem dávat.

David Pindur: Mezi vystavenými předměty nebude chybět ani puška od posledního žijícího mistra řemesla, které proslavilo Těšín po celé Evropě. Pan Jerzy Wałga z Těšína (polského Cieszyna) je posledním výrobcem tzv. těšínek. Jsou to lehké ručnice zdobené perletí a slonovinou, určené původně k lovu ptactva a drobné zvěře, vyráběné zde především v 16. až 18. století. Dnes jsou ozdobou světových zbrojnic i soukromých sbírek – evidováno je jich po celém světě kolem tří set a najdeme je dokonce i v Peru. Pan Wałga se tomuto řemeslu věnuje od šedesátých let minulého století a ročně vyrobí přibližně tři funkční kopie renesančních originálů, včetně doplňků jako prachovnice nebo čakany, vykládané perletí v dobovém stylu. Je držitelem prestižních polských i světových ocenění jako nositel materiálního dědictví zanikajícího řemesla. A mimochodem – traduje se, že vlastníkem jedné takové těšínky byl i zbojník Ondráš.

Oldřich Pindur (1929–2004) při opravě kaple u zámku v Horních Domaslavicích v roce 1960.

Foto | 2x archiv Davida Pindura

Jan Mrózek tvoří pro akci Modrá krev v Domaslavicích kopii portrétu držitele hornodomaslavického panství, barona Arnolda Václava Saint Genois d´Anneaucourt (1734–1804).

Akce je opět jednodenní. Není to škoda s ohledem na čas, který přípravě věnujete?

Jan Gajda: Škoda to asi je, ale jinak to nejde. Exponáty budou vystaveny v prostorách kostela, který má svůj vlastní program. Otevřeno bude také historické sklepení fary – příjemné tajemno s nádechem gotiky. Ohlídat všechno není ani v silách spolku. V sobotu začínáme – v sobotu končíme. Ale i ten jeden den dokáže hodně.

Budete pokračovat v nastoleném trendu? Rýsuje se už něco, co chcete společně veřejnosti představit příští rok?

Jan Gajda: Témat se nabízí mnoho – na pět let dopředu. První a druhá světová válka, zbojníci v Domaslavicích, literát Karel Fiža. Dají se připravit kněží v Domaslavicích – třeba Emil Aleš Gwuzd z Břevnova, o kterém by se dalo mluvit v celostátním měřítku. A samozřejmě se opět nabízí Petr Bezruč – narodil se roku 1867, zemřel 1958, takže výročí nám jen tak nedojdou.

David Pindur: A stále nacházíme nová témata i nové souvislosti. Například bratr Hanse Mattencloita, posledního šlechtického držitele hornodomaslavického velkostatku, Emmerich Erasmus byl v letech 1900–1907 vychovatelem a pedagogem posledního českého krále a rakouského císaře Karla I. Habsburského. Byl představeným řádu německých rytířů, dosáhl hodnosti plukovníka v záloze a byl za své věrné služby dynastii oceněn prestižními řády, včetně rytířského řádu Železné koruny a rytířského řádu Leopoldova.

A neomezujeme se jen na Horní Domaslavice. Chceme připomenout tři zaniklé zámky na dně Žermanické přehrady – v Dolních Domaslavicích, Dolních a Horních Soběšovicích. Pod vodou se nachází i soběšovický kostel Panny Marie a dva soběšovické hřbitovy. To jsou věci, které někteří lidé z okolí vůbec netuší. Zdejší šlechta byla navíc vzájemně příbuzensky provázána – mnohdy vlastnila panství po celém Těšínsku, na Opavsku, na Moravě i za hranicemi monarchie. I tyto širší souvislosti chceme připomenout. ■

Pavel Vyvijal: Do politiky se vracím proto, že Frýdek-Místek může fungovat lépe

Po letech zkušeností z komunální politiky, veřejné správy, podnikání i vzdělávání se první porevoluční starosta města Pavel Vyvijal znovu uchází o důvěru občanů Frýdku-Místku. Proč se na kandidátce hnutí rEvoluce vrací do politiky a co chce ve městě změnit?

Proč jste se rozhodl znovu kandidovat?

Nechci přihlížet tomu, jak lidé ztrácejí víru, že se dá něco změnit. Komunální politika má být službou. Mám zkušenosti z vedení města, podnikání a práce s lidmi. Mám děti a vnoučata a záleží mi na tom, v jakém městě budou žít další generace. Chci, aby mladí lidé měli důvod ve Frýdku-Místku zůstávat a po studiích se sem vracet.

Program hnutí rEvoluce mi dává smysl. Chci nabídnout zkušenost, nadhled a schopnost spolupracovat. Chci vrátit lidem důvěru, že radnice může fungovat lépe. Chci, aby lidé ve Frýdku-Místku skutečně žili, nejen bydleli. Je to náš domov a ten si zaslouží péči a odpovědné hospodaření.

Jaké hodnoty chcete do komunální politiky přinést?

Především důvěru a respekt. Důvěra se buduje dlouho, ale ztratit ji lze rychle. Mám s tím bohaté osobní zkušenosti. Lidé nesmějí mít pocit, že „ti nahoře si stejně udělají, co chtějí“. Politika u mě začíná nasloucháním. Dobrý politik nemusí mít odpověď na všechno. Musí ale umět naslouchat, vysvětlovat a hledat řešení.

Chci otevřenou a dostupnou radnici. Vedení města má chodit za lidmi a diskutovat s nimi, i kriticky. Občané mají vědět, proč se rozhoduje právě tak, kolik to stojí a jak město hospodaří s jejich penězi.

Chceme se vrátit k participativnímu rozpočtu – spolurozhodování občanů o veřejných penězích. Pět milionů korun (0,21 % výdajů) chceme vyhradit mladým ve věku 15 až 30 let. Chceme jim dát nejen prostor mluvit, ale také skutečnou možnost něco ve městě změnit. Otevřenost není slogan. Je to každodenní způsob práce.

Co považujete za největší výzvu pro Frýdek-Místek?

Aby bylo město dobře řízeno schopnými a úspěšnými lidmi. Potřebujeme kompetentní osobnosti, se zkušenostmi ze srovnatelných civilních profesí. Lidé chtějí bezpečné ulice, dostupné teplo, čisté veřejné prostory, opravené chodníky, parkování a kvalitní služby. rEvoluce přichází s konkrétními návrhy. Chceme snížit domácnostem náklady na teplo, rozšířit a zpopularizovat aplikaci pro hlášení výmolů, nepořádku či nefunkčního osvětlení, kde občan uvidí, jak se problém řeší. Hledáme také lokality pro čtyři parkovací domy. Čisté město považuji za standard.

Občané nepotřebují osobní spory politiků. Potřebují, aby město fungovalo. Dobře

První polistopadový starosta Frýdku-Místku Pavel Vyvijal při setkání s prezidentem Václavem Havlem během jeho návštěvy města.

odvedená práce nepotřebuje mnoho řečí o zásluhách – výsledek mají poznat sami občané.

Bezpečnost bývá častým tématem. Jak ji vnímáte?

Bezpečnost není jen úkolem městské policie. Je to pocit, že se rodiče nemusí bát pustit děti ven, senioři mohou bez obav projít městem a veřejný prostor je čistý, osvětlený a upravený.

Důležitá je prevence, práce s mladými lidmi, sport a komunitní život. Proto jsou vzdělávání, výchova a sport dětí a mládeže jednou z našich zásadních priorit. Bezpečné město vzniká spoluprací, nejen vyhláškami.

Často mluvíte o běžném životě lidí. Co tím myslíte?

Politika má řešit každodenní problémy. Mladé rodiny bydlení a školky, senioři dostupnost služeb a zdravotní péče, rodiče kvalitní školy a bezpečné prostředí, podnikatelé férové podmínky.

Město má podporovat to, co nás spojuje – kulturu, sport, spolkový a komunitní život. Tím vzniká vztah lidí k sobě i k místu, kde žijí. Jedním z našich cílů je minimálně zdvojnásobit počet dětí zapojených do sportovních spolků.

Jak chcete využít své profesní zkušenosti?

Celý život pracuji s lidmi – jako učitel, komunální politik, manažer, lektor a kouč. Naučil jsem se, že většinu problémů lze řešit, pokud spolu lidé dokážou mluvit, respektovat se a hledat společnou cestu.

Schopnost spojovat lidi a hledat dohodu chci přinést i do zastupitelstva. Chci přinášet spolupráci, ne další konflikty. Snažím se dohodnout s každým, tuto dovednost vyučuji více než dvacet let.

Jaký by podle vás měl být zastupitel?

Především aby byl mezi lidmi. Nemůžeme čekat, že občané budou chodit za politiky na radnici. Politici musí chodit za nimi – na sportovní akce, náměstí, trhy, do klubů seniorů, mezi spolky nebo na neformální diskuse. Má naslouchat, jednat, ne se tam jen fotit a promenádovat na podiích. Zastupitel musí umět přiznat chybu. Není nad občany. Je jejich zástupcem.

Co byste chtěl vzkázat občanům Frýdku-Místku?

Přeji si moderní a dobře fungující Frýdek-Místek, který neztratí svou lidskost. Město, na které budeme hrdí a kde budou chtít žít naše děti.

Chci lidi spojovat, ne rozdělovat. Nemusíme spolu vždy souhlasit. Můžeme se respektovat, naslouchat si a hledat společná řešení.

Nechci slibovat nemožné. Mohu slíbit zkušenost, poctivou práci a otevřenou komunikaci. Důvěra se nedá nařídit ani koupit. Musí se získat. A právě o důvěru občanů Frýdku-Místku se chci znovu ucházet. ■

rEvoluce

FMP-2273/03
ZADAVATEL REVOLUCE | ZPRACOVATEL J. V. SACHR

Parkování nejsou jen čáry na asfaltu, musíme do pater

Frýdek-Místek má problém, který večer, co večer zažívá každý, kdo se vrací domů autem. Pozná ho prostě tak, že krouží kolem domu a hledá místo, kde nebude překážet, kde nebude stát na trávě, v křižovatce, před kontejnery, v místě pro hasiče nebo pod okny sousedů.

▶ Autoři: Realizační tým projektu „Parkovací domy" – Radek Duda, Jan Kelle, Ing. Zdeněk Navrátil, Ing. arch. Michal Stolař, PhDr. Zdeněk Stolař, Ing. arch. Michael Malysa

Parkování není ideologická válka mezi auty, zelení a historickými centry našeho města. Parkování je služba města občanům. A pokud město neumí nabídnout rozumné řešení, přenáší problém na lidi: na rezidenty, na rodiče s dětmi, na seniory, na hasiče, na chodce, na všechny, kteří pak žijí v ulicích přeplněných auty.

Hnutí rEvoluce proto říká jednoduchou věc: potřebujeme investovat do budoucnosti, potřebujeme parkovací domy! Zóny, karty, aplikace, kontroly a značky mohou pomoci udělat pořádek. Ale samy o sobě nevytvoří ani jedno parkovací místo navíc. Hledání volných ploch, ať už dočasně, nebo trvale, je nehospodárné a nepřispívá kultivaci našeho prostoru. Nechceme žít mezi zaparkovanými auty.

Městský plán mobility popisuje realitu velmi tvrdě. V hlavních bytových lokalitách, jako jsou Růžový pahorek, Slezská, Sporilov, Kolaříkovo sídliště a Riviéra, chybí podle dostupných podkladů přibližně 2 560 odstavných míst. Téměř tři tisíce vozidel v těchto lokalitách denně stojí mimo zákon. To není drobná nepříjemnost. To je systémové selhání, které se nevyřeší tím, že si radnice nechá namalovat další barevnou mapu zón a zaplní louky parkovišti. Umí se podívat pravdě do očí? My ano.

2
Komunální volby

Kritické oblasti jsou zřejmé. Sídliště Slezská a okolí Novodvorské, kde už samotná studie ukazuje, že umístění parkovacího domu v těsné uliční struktuře naráží na řadu limitů: průjezd hasičské techniky, délku rampy, zastínění bytů, požární plochy, inženýrské sítě, hluk, emise i dopravní napojení. Právě proto tam nechceme žádné betonové monstrum. Chceme subtilní, otevřenou konstrukci, co nejvíce zeleně, přirozené stínění, bezpečný chodník a řešení, které lidem pomůže, ne je potrestá.

V dalších kritických oblastech má větší logiku uvažovat o vícepodlažních parkovacích objektech. Nové samozřejmé součásti městské infrastruktury: polorampy, zelené střechy, fotovoltaika, retenční prvky, stromy, popínavá zeleň, bezpečné osvětlení, příprava pro elektromobily, a především jasná vazba na rezidenty z okolí. Musíme přestat zabírat další a další trávníky a volné plochy a začít parkování skládat do výšky tam, kde je to urbanisticky přijatelné.

Musíme bezpodmínečně řešit všechny oblasti a místa, kde se míchá rezidentní parkování s návštěvnickým, obchodním a úředním provozem. Tam všude je potřeba nejdřív znát tvrdá data: kolik aut v území skutečně bydlí, kolik míst je legálních, kolik aut parkuje dlouhodobě, kolik stání obsazují dodávky, kde jsou požární plochy a kudy projede technika IZS.

Historická centra města nemohou být parkovišti. Musíme najít prostor v přiměřené blízkosti, který umožní návštěvníkům snadný přístup kombinovaný s možností krátkodobého parkování přímo na místě.

Nejsme nadšení zastánci umělé inteligence. A už vůbec **nejsme zastánci dnešního AI populismu, kdy se místo práce předvádějí obrázky a místo odpovědnosti se vyrábí dojem**. V tomto případě a našem článku děláme vědomou výjimku. Ne proto, abychom tvrdili, že AI obrázek je projekt. Není. Není to stavební dokumentace, není to povolení, není to rozpočet. Je to jen pomůcka pro představivost vás čtenářů. Neměla by sloužit jako nástroj pro laciné populistické sliby politiků. Vygenerování našeho obrázku trvalo necelé dvě minuty … není za tím žádná práce.

Použijeme AI vizualizaci proto, abychom lidem ukázali, že parkovací dům nemusí být nepohledná betonová krabice. Stejně tak si můžete na internetu listovat realizovanými projekty u nás doma i v zahraničí. Parkovací dům může být lehký, zelený, civilní, s průhledem, se stromy, se střešní zelení, s pobytovým parterem a s ohledem na okolní domy. Může zmenšit tlak aut v ulicích a zároveň neudusit město betonem.

Náš postup je jednoduchý. Nejprve data. Potom výběr lokalit. Něco už připraveno máme, s armádou úředníků na městě a firmami, které jsme kontaktovali, to půjde jak po másle. Musí proběhnout veřejná debata s obyvateli dotčených domů. Potom architektonické a dopravní zadání. Následuje projekt, rozpočet a stavba. A samozřejmě vyřešit provozní režim těchto objektů. To bude velké politické téma. Když to ale dokázali vyřešit ve Vsetíně, Kolíně, Mladé Boleslavi a dalších městech, proč by to nemělo jít u nás.

rEvoluce nechce lidem slibovat zázraky. Chceme jen udělat to, co mělo město dělat dávno: přestat mluvit o parkování, hledání volných ploch, malování čar na asfaltu, respektive zpoplatňování frekventovaných oblastí. Do program investic je třeba zařadit i tuto zdánlivě nenávratnou sérii parkovacích domů – jednu ze základních služeb občanům. Peníze se nám nevrátí, návratnost spočívá v kultivaci životního prostoru a spokojenosti lidí, kteří zde žijí. ■

FMP-2273/03
ZADAVATEL REVOLUCE | ZPRACOVATEL J. V. SACHR

Frýdek-Místek mění pravidla sportovních dotací. Nově podpoří i nejmenší děti

Sportovní organizace zaměřené na děti a mládež mají čas do 25. září podat žádosti o příspěvky z dotačního programu Podpora a rozvoj mládežnického sportu ve městě Frýdek-Místek na rok 2027. Letošní ročník ale přináší hned několik důležitých změn, které stojí za pozornost.

Program je určen sportovním organizacím se sídlem a působností ve Frýdku-Místku, jež zajišťují pravidelnou sportovní činnost dětí a mládeže ve věku od 2 do 19 let. Novinkou je, že program nově rozlišuje mezi registrovanými a neregistrovanými dětmi a zavádí zcela novou kategorii 0 — pro děti od 2 do 6 let, které sportují v rámci předškolního vzdělávání. Díky tomu město poprvé může podpořit pohybové aktivity těch úplně nejmenších, aniž by museli být formálními členy sportovního oddílu. Zároveň tato kategorie motivuje organizace k tomu, aby se i nejmenším dětem věnovali trenéři s odpovídající kvalifikací.

Změna se týká i kategorie 1, kde se horní věková hranice posouvá z 15 na 19 let. Podpora tak může plynule pokračovat i u starších mladých sportovců, kteří

se sportu věnují rekreačně a nemají zájem závodit v oficiálních soutěžích.

Upravuje se také způsob, jakým se do výpočtu dotací započítávají sportovci s trvalým pobytem mimo Frýdek-Místek. V každé kategorii — s výjimkou kategorie 0 — jich lze do výpočtu zahrnout nejvýše tolik, kolik má daná organizace sportovců s trvalým pobytem přímo ve městě. Jde čistě o pravidlo pro výpočet výše dotace, nikoliv o omezení samotné sportovní činnosti. Po přidělení prostředků je může organizace využít na aktivity všech svých svěřenců bez ohledu na to, kde bydlí. Pravidlo má zajistit, aby městské peníze směřovaly především k místním dětem, ale zároveň neznemožňovalo podporovat i ty přespolní.

Frýdek-Místek představil nový dotační program sportovním klubům poprvé v roce 2024. Důvodem bylo narovnání dlouhodobě nespravedlivého stavu — spolky sdružující mladé sportovce do 19 let byly roky podhodnocené. Nový systém přinesl větší transparentnost i objektivitu při rozdělování financí. Město se přitom dlouhodobě snaží probudit v dětech lásku k pohybu, přivést je ke zdravému životnímu stylu a smysluplnému trávení volného času — a dotační program je jedním z nástrojů, jak toho dosáhnout. Dalším jsou například populární akce jako Trh sportu.

Loni přišlo zvýšení přepočtového koeficientu pro kategorii 1 z hodnoty 1 na 1,5, což v praxi znamenalo více peněz pro organizace pracující s dětmi od 4 do 15 let bez povinné účasti v soutěžích.

Podrobné podmínky a potřebné formuláře jsou k dispozici na oficiálním webu města Frýdek-Místek v sekci Dotace a vyúčtování dotace. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT
inzerce: 608 832 606
e-mail: inzerce@fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2236/07
Kominictví BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

Lávka mezi Dobrou a Skalicí je po rekonstrukci

Oblíbená lávka přes řeku Morávku, která spojuje Dobrou a Skalici, je opět plně v provozu. Po rozsáhlé rekonstrukci ji mohou bezpečně využívat chodci i cyklisté — místní i turisté, kteří ji hojně využívají jako důležitou spojnici mezi oběma obcemi.

Takzvaná velká lávka má za sebou pohnutou historii. Při ničivých povodních v roce 1997 ji odnesla velká voda. Podařilo se ji sice rychle obnovit, ale zhruba po třiceti letech provozu si rekonstrukce řekla o slovo znovu. Konstrukce začínala korodovat a na skalické straně se vlivem eroze sesouval násep — problémy, které bylo nutné řešit dřív, než by ohrozily bezpečnost návštěvníků.

Celková investice do rekonstrukce dosáhla téměř pěti milionů korun. Součástí prací byla i výměna veřejného osvětlení za úsporné LED lampy s modernějším designem. Na financování se podílelo i město Frýdek-Místek, které obci Dobrá poskytlo dotaci ve výši 500 tisíc korun. Právě tento příspěvek pomohl dokončit stavbu v termínu a v požadované kvalitě.

Rekonstruovaná lávka je názorným příkladem toho, jak spolupráce města a okolních obcí přináší konkrétní výsledky — a že investice do sdílené infrastruktury se vyplácí všem stranám. ■

FMP-2281/01

Bez odvahy není velkých činů,

říká Lucie Káňová – kandidátka ANO 2011 v komunálních volbách

ANO BUDE LÍP
POLITICKÉ HNUTÍ
POLITICKÉ REKLAMNÍ SDĚLENÍ ANO Zadavatel: ANO 2011
Souvisí s volbami do zastupitelstev obcí 2026. Více informací

Jsou lidé, kteří o změně mluví, a pak jsou ti, kteří ji prostě žijí. Lucie Káňová – kandidátka ANO 2011 v komunálních volbách patří k těm druhým. Třiapadesátiletá máma dvou synů, která ve Frýdku-Místku prožila celý svůj dosavadní život. Sportovkyně, muzikantka a žena, která ví, že bez odvahy se velké věci nedějí. Právě proto se rozhodla přijmout roli lídra kandidátky ANO 2011 v komunálních volbách.

„Přišel čas, kdy jsem připravena na změnu," říká Lucie bez velkých gest. Není to ale skok do neznáma, členkou hnutí ANO 2011 byla už v minulém volebním období. Má za sebou práci v komisi pro občanské záležitosti, kde poznala, jak důležitá je otevřená komunikace. Přináší si odtud přímou zkušenost s tím, jak město funguje zevnitř. Zná jeho silné stránky i místa, kde to drhne. A právě tato kombinace – znalost prostředí a nový čerstvý vhled, je to, co chce do komunální politiky přinést.

Lucie nepřichází s tím, že by chtěla všechno od základů zbořit a stavět od nuly. Oceňuje, co se ve městě podařilo – líbí se jí například nové volnočasové centrum, zelené parkoviště u Sekerovy vily a také to, že se začalo budovat Alzheimer centrum, což bylo jednou z priorit minulého programového prohlášení hnutí ANO 2011. Chce pomáhat lidem, podílet se na dalším rozvoji města a hledat praktická řešení pro lepší život všech generací.

Kdo Lucii Káňovou nezná z politiky, možná ji potkal na běžecké trati. Všechno začalo nenápadně – jako způsob, jak se zahřát po chvílích otužování ve studené vodě řeky Ostravice. Jenže z pár set metrů se postupně staly kilometry, z kilometrů půlmaratony, a nakonec i maratony. Ten první uběhla v roce 2022 a od té doby si dává za cíl alespoň jeden ročně. Pražský maraton považuje za poctu, ne za samozřejmost. „Je to obrovská zátěž pro tělo, takže to nepřeháním," přiznává. Půlmaraton ale běhá pravidelně – a s úsměvem říká, že díky spáleným kaloriím při běhu si pak můžete beztrestně zamlsat.

Otužování je její další sportovní kapitolou. Začala s ním poté, co viděla na fotkách kamaráda, jak se noří do ledové vody. Říkala si: „Já nikdy!" Ale zvědavost zvítězila, přišlo pozvání do skupiny a v kolektivu dalších nadšenců prostě nebylo místo pro váhání. Během covidu si parta vytvořila menší skupinku, ve které se otužují dodnes – pravidelně po celý rok, v jakémkoli počasí.

Sport ale pro Lucii není jen o osobním výkonu, je to i způsob, jak pomáhat. Nedávno se zúčastnila charitativního běhu ve Smilovicích, jehož výtěžek ze startovného putoval přímo rodině mladé dívky trpící leukémií. „Byla tam i ta holčička se svými blízkými. Všichni viděli, kam peníze jdou, bylo to dojemné," vzpomíná. Právě takové momenty ji utvrzují v tom, že sport a solidarita k sobě patří.

A pak je tu ještě hudba a muzicírování. Lucie hraje na saxofon v kapele Big BLAST Band. Pokud byste ji chtěli slyšet, vystupuje na různých veřejných akcích ve městě. Další důkaz toho, že Lucie Káňová není člověk, který by seděl doma a čekal, až se věci stanou samy.

Máma, běžkyně, otužilkyně, saxofonistka, komunální politička. Pět různých rolí, jeden společný jmenovatel – energie, odvaha a chuť být užitečná tam, kde žije celý svůj život. Její osobní krédo „kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce, hledá důvody" to dokonale vystihuje.

FMP-2282/01

Helena Pešatová: Mám štěstí na lidi a mám je ráda

Sedmadvacet let učila na gymnáziu matematiku a chemii, 16 let stála jako starostka v čele Frýdlantu nad Ostravicí a dnes působí v Senátu. V rozhovoru vzpomíná na léta strávená mezi studenty, vypráví o místě, kterému celý život říká domov, i o tom, proč se považuje za šťastného člověka.

Sedmadvacet let jste působila ve školství. Poznáte na sobě ještě dnes učitelku – třeba ve chvíli, kdy někomu něco vysvětlujete nebo když máte pocit, že vás neposlouchá?

Samozřejmě. Posluchače, stejně tak jako žáky ve škole, musíte zaujmout. Každý kantor je tak trochu herec. Musí motivovat a vzbudit zájem. Je důležité naslouchat, dát druhému prostor k vyjádření jeho vlastních myšlenek a názorů, aby je uměl obhájit. Například když student nedošel ke správnému výsledku, přihlédla jsem k jeho postupu při řešení úlohy. A abych zjistila, zda žáci logicky pochopili princip, volila jsem i úlohy typu „navrhni či vymysli“. Zajímala mě jejich kreativita a měla jsem radost, že je to baví. A podobné je to v životě. Mám dobrý pocit z věcí, které mají smysl a jsou užitečné i pro ostatní. Třeba když se vybuduje nový chodník, postaví hřiště pro děti, zrekonstruuje škola anebo opraví zákon, jehož nedostatky by mohly způsobit problémy…

Kdybyste dnes na jeden den znovu stála před třídou, co byste žákům chtěla předat – a tentokrát nemyslím matematiku ani chemii?

Důležité je vzbudit v dětech zájem o cokoliv, co je zajímá, a povzbudit je, aby se tomu věnovaly. Aby šly za svým snem. Měla jsem mnoho studentů, kteří byli humanitního či uměleckého zaměření a přírodní vědy nepatřily k jejich oblíbeným. Přesto jsem plně respektovala, že se věnují něčemu jinému, a věřila jsem, že jednou z nich mohou být v dané oblasti odborníci. A mnozí z nich jsou již léta mými kamarády a já si jejich práce velmi vážím.

Lidé vás znají především díky vaší profesní a veřejné práci. Jaká je Helena Pešatová, když všechny funkce necháme stranou?

Jsem úplně obyčejná… Mám štěstí na lidi a mám je ráda. Říkají, že jsem workoholik, ale pokud vás práce baví, nehledíte na čas a plně se tomu věnujete.

Je něco, na co jste postupem času změnila názor a dnes se na to díváte úplně jinak?

Ano, a myslím, že je to přirozené. Za roky ve veřejném životě jsem pochopila, že některé věci nelze posuzovat podle toho, jak vypadají zvenčí. Když máte možnost být u rozhodování a zároveň se denně setkáváte s lidmi, kterých se ta rozhodnutí týkají, začnete problémy vnímat úplně jinak. Zkušenost mě naučila být méně kategorická, více naslouchat a zároveň si mnohem pevněji stát za věcmi, o kterých jsem přesvědčená, že jsou správné.

Je v regionu nějaké místo, ke kterému máte vztah ne proto, že je známé nebo krásné, ale protože je s ním spojená nějaká vaše vzpomínka?

Celý život žiji tady u nás a tomu říkám domov. Nejhezčí je to u nás za domem. To mohu jen tak v teplákách vyběhnout do lesa a srovnat si myšlenky. Příroda nás nesmírně nabíjí… A pak miluji moravsko-slovenské pomezí. Odtamtud pochází moje maminka. Její otec tudy denně chodíval s ostatními muži přes hory na ranní autobus, který vozil dělníky do hutí do Ostravy. Mám ráda trasu kolem arcibiskupského zámečku na Bílé, Maxův klauz, Bumbálku, hospody na Kmínku aj. A ty nádherné výhledy… prostě paráda. Máme tu krásně!

Když odhlédnete od každodenního shonu, co vám dnes v životě dělá největší radost?

Jsem vlastně šťastný člověk, mám rodinu, děti, vnoučata, kamarády a práci, která mne velmi naplňuje. Co více si můžu přát?

Večer sice padám vyčerpáním, ale je to fajn… Neměnila bych!

Toto je politické reklamní sdělení
STAROSTOVÉ PIRÁTSKÁ STRANA TOP 09 SEN PRO ČESKO
Z.Z. STAN

Městská slavnost na konec léta s drakem se vydařila

Foto | Jiří Vítězslav Sachr

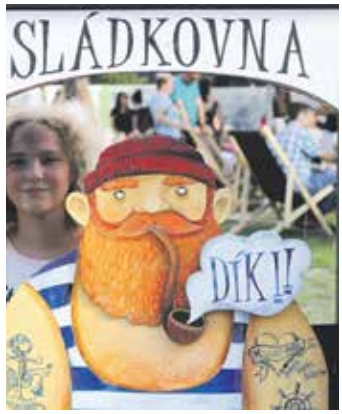

DIVADLA

Nová scéna Vlast

15. 9., 19:00 **Jiří Charvát – Komik, který neexistuje**

Celovečerní speciál toho nejlepšího z neuronové zahrádky jednoho z nejvýraznějších neexistujících stand-up komiků.

27. 9., 19:00 **Baťman**

Tomáš Baťa – švec, který dobyl svět. V režii Petra Vacka vznikla jeho druhá autorská hra psaná na objednávku Divadla Na Jezerce. Hra plná humoru, hudby a tance, překvapivých a pravdivých informací o životě a podnikatelském úspěchu zakladatele obuvnického impéria Tomáše Bati – i o tom, jak jeho zásady a přesvědčení ovlivnily celý svět. Uvádí: Divadlo Na Jezerce.

30. 9., 19:00 **Tak já letím!**

Neuvěřitelně upovídaná výstřední pětačtyřicátnice Susan se rozhodne oslavit své narozeniny cestou do Austrálie. Snaží se tak zopakovat výlet, který podnikla se svými kamarádkami před čtvrtstoletím. Tentokrát však cestuje sama, sice se stejnými očekáváními a sny, ale s pětadvacetiletou zátěží zkušeností. Uvádí: ADF – agentura divadelní fantazie.

4. 10., 15:00 **Lotrando a Zubejda**

Divadelní adaptace pohádky „Lotrando a Zubejda" přináší na divadelní prkna příběh plný humoru, kouzel a nezapomenutelných písniček, které rozveselí srdce malých i velkých diváků. Uvádí: Divadlo Natálie Venturové.

Sady Bedřicha Smetany, Místek

20. 9., 15:00 **Pohádková neděle**

Po prázdninové pauze je tu zahájení nové sezony tradičních nedělních divadélek – a bude to opravdu pohádkové! Těšit se můžete na veselou pohádku Tři prasátka Divadla LokVar. A co nám poví starý vlk o Červené Karkulce? To zjistíme v pohádce Vyprávění starého vlka Divadla Koňmo! V případě nepříznivého počasí se akce koná v Nové scéně Vlast.

KINA

Kino Vlast

5. 9., 15:00 **Mimoni a monstra**
5. 9., 17:00 **Katy Perry: The Lifetimes Tour – Live from Paris**
5. 9., 19:30 **Spider-Man: Zbrusu nový den**
6. 9., 15:00 **Tajemství džungle**
6. 9., 17:00 **Tom a Jerry: Kouzelný kompas**
6. 9., 19:00 **Birthday Party**
7. 9., 17:00 **Dokonalý den**
7. 9., 19:00 **Blue Lock**
8. 9., 17:00 **Osm nohou a milion followerů**
8. 9., 19:00 **Zápas století**
9. 9., 10:00 **Odyssea**
9. 9., 15:00 **Odyssea**
9. 9., 18:15 **Osamělý vlk**
9. 9., 20:00 **Vzhlížet ke hvězdám**
10. 9., 17:00 **Dokonalý den**
10. 9., 19:00 **Samuraj a vězeň**
11. 9., 17:30 **Léčivé účinky sebeklamu**
11. 9., 19:30 **Spider-Man: Zbrusu nový den**
12. 9., 15:00 **Tajemství Křišťálové planety**
12. 9., 17:00 **Magická posedlost 2**
12. 9., 19:30 **Chica Checa**
13. 9., 15:00 **Dívka v oblacích**
13. 9., 17:00 **Tlapková patrola: Dinosauří film**
13. 9., 19:00 **33 kroků**
14. 9., 18:00 **Léčivé účinky sebeklamu**
14. 9., 20:00 **Tony**
16. 9., 10:00 **Bardotky**
16. 9., 15:00 **Bardotky**
16. 9., 19:00 **Kino na slepo**
22. 9., 19:00 **Krátký film o lásce**
23. 9., 15:00 **Mistryně**
23. 9., 19:00 **Tady Vary –**
25. 9., 9:30 **Tajemství sýkorek**
26. 9., 15:00 **Tlapková patrola: Dinosauří film**
29. 9., 19:00 **Kdyby se holubi proměnili ve zlato**
30. 9., 10:00 **Kavej 2**

Další aktualizovaný program kina na **www.kulturafm.cz**

KONCERTY

Klub Stolárna, Frýdek

12. 9., 18:00 **Benny Hill Band**

Benny slaví narozeniny, tak se chystá velký blues&jazz mejdan, ke kterému vám zahraje se svou kapelou. K tomu pozval spoustu muzikantů, kteří zahrají a zajamují v různých formacích.

Kaple Hájek, Frýdek

18. 9., 15:30 **Swingalia Hot Trio**

Hudební podvečer ve stylu hudby pařížských předměstí 30. a 40. let 20. století spojený s vernisáží lesní galerie v Hájku.

Národní dům, Místek

26. 9., 17:30 **Zlaté Hlasy Česka – Jiří Korn & Petr Kotvald**

Večer plný legendárních hitů české pop music. Na jednom pódiu vystoupí dvě velké osobnosti české hudební scény, které přivezou své největší hity i skvělou atmosféru.

Nová scéna Vlast, Místek

3. 10., 19:00 **Clarinet Factory**

Skupina z Prahy, která se naprosto vymyká jakékoli kategorizaci – s klarinety, basklarinetem, samplingovými pady a vokály. Kvarteto vynikajících klarinetistů pohybujících se na hranicích současné a klasické hudby, jazzu, world music a elektroniky. Díky klasickému vzdělání dokonale ovládají své nástroje. Jsou srozumitelní a oceňovaní různorodým publikem.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 13. 9. **Výstava a slavnostní vyhlášení 68. ročníku fotosoutěže mapového okruhu Vysočina**

Fotoklub Art Collegium Frýdek-Místek pořádá výstavu nejlepších fotografií 68. ročníku fotosoutěže Mapového okruhu Vysočina s předáním cen vítězům. Prohlédnout si můžete výběr fotografií 17 fotoklubů z celé České republiky, a to fotoklubu Kamfo Blatná, KDÚ Trutnov, Nadraka Trutnov, ART FOTO Vysoké Mýto, Art Collegium Frýdek-Místek, Příbor, KFA Brumov-Bylnice, Beseda Otrokovice, Hlinečan Hlinsko, Litovel, Vlašim, Zruč nad Sázavou, Horáckého fotoklubu Jihlava, Polná, Vysočina Žďár nad Sázavou, Fotostřediska Havlíčkův Brod a Fotoklubu Znojmo.

do 13. 9. **Grónské mýty a pověsti očima Martina Velíška**

Unikátní výstava, která procestovala Dánsko (včetně Grónska a Faerských ostrovů), byla vystavena na Svalbardu a již několik let putuje po Česku, Slovensku, Polsku a Německu. Svět inuitských mýtů a pověstí očima výrazného českého výtvarníka Martina Velíška.

do 13. 9. **Seva – český fenomén**

Retrospektivní výstava představuje největší soukromou sbírku modelů z komerčních stavebnic a jejich poskládaných alternativ jak oficiálních, tak tzv. „podpultovek", tzn. sestavených prototypních modelů dle archivních fotografií výrobce, které nebyly nikdy vydány v komerčních sadách stavebnic. V rámci výstavy je přichystána i minihernička nejen pro děti.

od 8. 9. **Lukáš Popelář – Srdcem v Beskydech, nohama po celém Česku**

Doprovodná výstava grafiky je součástí expozice Beskydy – příroda a lidé.

od 22. 9. **Živé houby v muzeu**

Oblíbená výstava živých hub. Návštěvníci si budou moci po dobu pěti dnů prohlédnout plodnice jedlých, nejedlých i jedovatých druhů, nasbíraných především v beskydských lesích. Výstava potrvá do 27. září.

od 24. 9. **Beskydské trienále řezbářů**

Už v roce 1992 vznikla tradice vystavování prací neprofesionálních řezbářů z Beskyd a Pobeskydí, která navázala na velmi úspěšnou výstavu českých, slovenských a polských řezbářů v Paláci šlechtičen v Brně. V letošním roce vyhlašuje Muzeum Beskyd již 12. ročník Beskydského trienále řezbářů, na kterém vystaví svá díla mistři řezbáři i nadšení tvůrci, kteří do krásy dřeva vkládají své vidění světa. Vernisáž proběhne ve čtvrtek 24. září v 17:00 hodin.

Muzeum Trojmezí, Jablunkov

do 27. 9. **Křížková výšivka**

Práce dokumentátorky Muzea Těšínska Lenky Hájkové, která našla zálibu ve vyšívání křížkovým stehem a věnuje se jí již řadu let. Vyšívá způsobem na počítané nitě podle daných předloh. V jejím portfoliu se objevují jak drobné dekorativní motivy, tak složitější výjevy zvířat, přírody a krajiny, květinová zátiší i portréty v různě velkých formátech.

Knihovna Místek

do 30. 9. **Oceněné práce 11. ročníku Velké výtvarné soutěže**

Výstava v učebně dětského oddělení přináší přehled oceněných prací soutěže, kterou pořádá Knihovna FM pro děti a mládež do 15 let. Téma letošního ročníku: Kronika mého místa.

do 3. 10. **Jaroslav Pešat – Toulky za zvěří**

Fotografie Jaroslava Pešata ve výstavních prostorách studovny a schodiště.

Centrum aktivních seniorů, Místek

do 30. 9. **Život v přírodě**

Výstava fotografií Marcely Vavříkové.

od 1. 10. **15 let společně s úctou, péčí a laskavostí**

Výstava Domova se zvláštním režimem sv. Jana Křtitele. Vernisáž proběhne 1.10. ve 14 hodin.

Hrad Hukvaldy

do 30. 11. **Příběh hradních kaplí**

Věděli jste, že první hradní kaple zde existovala už ve středověku přímo v hradním paláci? Současná kaple sv. Ondřeje, která je dnes jednou z nejzachovalejších částí hradu, vznikla na přelomu 17. století a nahradila starší sakrální prostor. Sloužila nejen šlechtě, ale i vězňům – ti měli své vlastní bohoslužby odděleně od hradního panstva.

FRÝDECKO≈MÍSTECKÝ PATRIOT vychází s podporou statutárního města Frýdek-Místek.
FRÝDEK≈MÍSTEK

OSTATNÍ

Nová Osmička, Frýdek

Kulturní a kreativní centrum. Areál s každodenním programem – od kultury a vzdělávání až po sport. Více na www.novaosmicka.cz.

Různá místa, Frýdek-Místek

Festival Čtu ve městě

Třetí ročník opravdového čtenářského festivalu vás zavede na různá i netradiční místa ve městě a okolí.

5. 9., 10:00 **Čtenářský přívoz na Olešné**

Zveme čtenářky i čtenáře v době od 10 do 13 hodin k projížďce na lodičce na přehradě Olešná. My vás povezeme a vy si budete číst. Pro děti je na břehu připraven program.

5. 9., 19:00 **Křest knihy u kostela sv. Jana a Pavla v Místku**

Beseda s autorem Milošem Habrnálem nad jeho právě vydanou knihou Procházky Frýdkem-Místkem a její křest s autogramiádou.

5. 9., 20:00 **Návrat reliéfu na budovu bývalého sirotčince**

Po besedě vrátíme na fasádu bývalého místeckého sirotčince (dnes Střední uměleckoprůmyslová škola) 15metrový reliéf Krista, který budovu zdobil až do poloviny 80. let, kdy byl odstraněn. Za pomoci videomappingu si tak budete moci zmizelou památku na několik minut prohlédnout, než opět nenávratně zmizí.

6. 9., 10:00 **Čtení v papučích**

V prostorách citlivě zrekonstruované vily slavného místeckého architekta a stavitele Jaro Čermáka se přeneseme do časů jejího vzniku a budeme si číst v jejích zdech. Akce se koná k uctění památky frýdecko-místecké advokátky JUDr. Marie Bordovské. Kapacita je omezena pouze pro registrované účastníky. Pozor, účast je možná pouze s knihou a papučemi!

6. 9., 14:00 **Kafe&kniha**

Vezměte si svou oblíbenou nebo právě čtenou knihu do kavárny. Kavárna Korek je na dvě hodiny rezervována jen pro čtenáře! www.ctuvemeste.cz

Faunapark, Frýdek

5. 9., 13:00 **Beskydský Montmartre**

Už po šesté se sejdou na jednom místě pod širou oblohou kumštýři s milovníky umění. Za nepříznivého počasí se akce nekoná.

6. 9., 16:00 **Chov papoušků M&M Karáskovy**

Přednáška o chovu papoušků a setkání s papoušky pod širým nebem.

19. 9., 17:00 **Ohnivá noc ve Faunaparku**

Až se den začne měnit ve večer, promění se Faunapark v místo plné rytířů, plamenů a středověké atmosféry.

20. 9., 15:00 **Barvy Faunaparku**

Dětský výtvarný plenér v rámci 1. ročníku výtvarné výstavy Dětský SALON FM 2026.

TIC, Frýdek

5. 9., 9:00 **Po stopách textilek ve Frýdku**

Nasedněte do historického autobusu ŠKODA 706 RTO LUX a jeďte s námi objevovat kouzlo textilního průmyslu ve Frýdku-Místku, který ovlivnil nejen místní architekturu, ale i celkový život ve městě. Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz.

5. 9., 13:00 **Na šichtu do dolu**

Staňte se na chvíli horníky a na vlastní kůži poznejte, co obnášela práce hluboko pod zemí. Projděte si s průvodcem důlní pracoviště, prohlédněte si techniku a zjistěte, jak náročná byla těžba uhlí. Na šichtu do dolu vás odveze historický autobus Škoda 706 RTO LUX. Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz.

5. 9., 16:00 **Za pivem, které rozřehtá**

Historický autobus Škoda 706 RTO LUX vás doveze do Pivovaru Koníček, kde se seznámíte s celým procesem výroby piva – od varny až po ležácké sklepy. Program doplní návštěva zemědělského muzea s originální „Stodolní ulicí", minipivovárkem Koňovárek i netradiční pivní kapličkou. Celé putování zakončíte degustací v degustační místnosti Šalanda. Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257. Rezervace na rezervace.ticfm.cz.

11. 9., 16:00 **Výstava Historie textilního průmyslu ve Frýdku-Místku a jeho okolí**

Výstava v budově bývalého Slezanu 05 na Těšínské ulici mapuje počátky a vývoj textilního průmyslu ve Frýdku-Místku – od vzniku prvních textilek ve druhé polovině 18. století přes významná období historie regionu až po vznik podniku Slezan Frýdek-Místek a akciové společnosti SLEZAN. Expozice přibližuje také definitivní ukončení textilní výroby v roce 2011. Máte možnost projít si celou výstavu vlastním tempem a v klidu se seznámit s exponáty, příběhy i historií textilní výroby. Oproti prohlídce v rámci Technotrasy nabízí samostatná návštěva prostor pro detailnější poznání této významné kapitoly průmyslového dědictví. Možno přijít v kteroukoliv dobu mezi 16:00-18:00 hod.

17. 9., 16:00 **Videoprojekce Po stopách textilek s besedou**

Nechte si vyprávět nezapomenutelné vzpomínky bývalých zaměstnanců Slezanu a zhlédněte dokumentární film z archívu podniku Slezan. Po projekci pokračuje beseda s průvodcem zážitkových jízd Po stopách textilek a bývalým zaměstnancem Slezanu Luďkem Korčem. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz.

25. 9., 9:00 **Síla válcovenské oceli**

Jedinečná komentovaná prohlídka Válcoven plechu ve Frýdku-Místku vás zavede do míst, kde se už téměř dvě století formuje ocel i historie regionu. Na prohlídku je nutná pevná uzavřená obuv! Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz.

25. 9., 13:00 **Po stopách textilek v Místku**

Nasedněte do historického autobusu a vydejte se s námi na jedinečnou cestu za historií textilního průmyslu ve Frýdku-Místku. Objevte, jak textil ovlivnil architekturu i každodenní život ve městě. Součástí programu je exkurze do výroby ve firmě DEVA FM s.r.o. Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz.

INZERCE FMP-2282/01

25. 9., 16:00 **Za pivem, které rozřehtá**

Historický autobus Škoda 706 RTO LUX vás doveze do Pivovaru Koníček, kde se seznámíte s celým procesem výroby piva – od varny až po ležácké sklepy. Program doplní návštěva zemědělského muzea s originální „Stodolní ulicí", minipivovárkem Koňovárek i netradiční pivní kapličkou. Celé putování zakončíte degustací v degustační místnosti Šalanda. Odjezd od TIC Frýdek, Zámecké náměstí 1257.
Rezervace na rezervace.ticfm.cz.

Muzeum Beskyd, exkurze, workshopy, komentované prohlídky a přednášky

6. 9., 14:00 **Pojďte s námi za židovskými památkami ve Frýdku**

V rámci akce konané u příležitosti Evropského dne židovské kultury nebude chybět komentovaná prohlídka židovského hřbitova, dozvíte se, kde stála bývalá zájezdní hospoda, vila Julia Neumanna, Neumannova přádelna, bývalá Munkova tkalcovna, zbořený areál Landsbergrovy přádelny, objekty bývalých textilek na Nádražní a Těšínské ulici, Spitzerka, Landsbergrův internát, Munkovice a další objekty. Délka trasy cca 5 km, délka prohlídky 3 hodiny. Sraz u židovského hřbitova ve Frýdku.

13. 9., 10:00 **Dny Evropského dědictví 2026**

Během Dnů evropského dědictví 2026 otevřeme své brány široké veřejnosti. V rámci akce můžete do 17 hodin zcela zdarma navštívit všechny stálé expozice i aktuální krátkodobé výstavy a objevit bohatství historie, kultury a přírody našeho regionu.

13. 9., 17:00 **Zdeněk Lyčka – Grónské mýty a pověsti v českém překladu**

Přednáška PhDr. Ing. Zdeňka Lyčky k výstavě „Grónské mýty a pověsti v českém překladu". Mýty a pověsti byly odjakživa nedílnou součástí života Inuitů usazených v drsném arktickém prostoru. Severští lovci si je navzájem vyprávěli během dlouhé polární noci, nebo když je na cestě zastihla nepohoda a byli nuceni zůstat delší dobu na jednom místě. Mnohé příběhy vysvětlují, jak vzniklo Slunce, Měsíc a hvězdy, proč je příroda taková, jaká je, a proč různá zvířata vypadají tak, jak vypadají. K bezděčné drsnosti a krutosti některých textů se mnohdy těžko nalézá morální opodstatnění nebo odpovídající trest.

15. 9., 16:30 **Historické portály, dveře a výkladce v Místku**

Druhá netradiční komentovaná prohlídka zaměřená na hodnotné stavební detaily měšťanských domů, veřejných budov a kostelů, tentokrát v Místku. Sraz před Novou scénou Vlast v Místku.

18. 9., 15:30 **Proti proudu řeky Morávky**

Oblíbená historicko-přírodovědná exkurze vede pobřežními porosty podél levého břehu Morávky. Vycházka je zaměřena na geologický vývoj, stopy po povodních v minulosti, historické protipovodňové hráze, kanály a komory pro splavování dřeva pro místní železárny, pozůstatky uhlisek a další. Nazpět do Frýdku-Místku vlakem z Dobré. Sraz před sokolovnou ve Starém Městě.

19. 9., 11:00 **Kavárny a cukrárny ve Frýdku-Místku**

Doprovodná přednáška v rámci minifestiválku kávy v Zámeckém klubu.

19. 9., 15:00 **Rozpustilé kavárny**

V rámci minifestiválku kávy se v Zámeckém klubu uskuteční přednáška Petra Lexy Přendíka (Ostravské pěšiny) s podtitulem Dějiny kavárenského světa Ostravy.

22. 9., 16:30 **Frýdecké a místecké školy v proměnách času**

Doprovodná akce ke stejnojmenné výstavě. V rámci přednášky bude přiblížena středověká farní škola, česká obecná škola na Bruzovské ulici, měšťanská škola v Místku, matiční chlapecké gymnázium, německé gymnázium ve Frýdku a také to, jak se stavěly školy na současných sídlištích.

24. 9. **Komentované prohlídky židovského hřbitova ve Frýdku pro školy a veřejnost**

Komentované prohlídky v časech 8:00, 9:00, 10:00 a 11:00 hodin přiblíží jeden z nejlépe dochovaných židovských hřbitovů v Moravskoslezském kraji. Tato akce má symbolicky připomenout 486 obětí židovské národnosti z Frýdecko-Místecka v období nacistického holocaustu. Školní skupiny se musí objednat na tel.: 603 505 727.

Nová Osmička, Frýdek

Open air festival Pivopění 2026

Devátý ročník festivalu nabídne ve dnech 12.–13. 9. silný průřez českou hudební scénou i ochutnávku z 15 především regionálních minipivovarů. Celým Pivopěním vás provede David Zbavitel z TV Rebel, který akci zakončí afterparty s rockotékou Backstage live. Areál se po oba dny otevírá v 16:00 hodin.

12. 9., 18:15 **Acylpyrin – finalista líhně 2026**
12. 9., 19:30 **Civilní obrana**
12. 9., 21:00 **Krucipüsk**
12. 9., 22:30 **Dark Gamballe**
13. 9., 18:15 **Barbara Kanyzová Trio**
13. 9., 19:45 **RK130**
13. 9., 21:00 **Tata Bojs**
13. 9., 22:30 **Afterparty DJ**

Bezručova vyhlídka, Sedliště

12. 9., 15:30 **Lašské slavnosti**

Oslavte 125 let výročí od založení Hornického spolku Rozkvět. Bohatý program pro všechny generace otevře vystoupení lašského krále a jeho družiny.

Různá místa, Frýdek-Místek

Noc literatury 2026

Současná literatura, různá místa, známé i neznámé tváře – taková je Noc literatury, která na atraktivních místech našeho města přibližuje široké veřejnosti ukázky z nové tvorby evropských spisovatelů v podání nejen regionálních osobností. V případě nepříznivého počasí se první zastavení přesouvá do místecké Knihovny FM a třetí zastavení přímo do kostela sv. Jana Křtitele ve Frýdku.

16. 9., 18:00 **Irena Šťastná**

V zahradě Národního domu čte básnířka a ředitelka KMO Irena Šťastná.

16. 9., 19:00 **Roman Göttlicher**

V místecké knihovně bude číst pedagog, terapeut a lektor Roman Göttlicher.

16. 9., 20:15 **Miroslav Přikryl**

Známý hudebník a kulturní pořadatel Miroslav Přikryl bude číst ve farní zahradě kostela sv. Jana Křtitele ve Frýdku.

16. 9., 21:15 **Karolína Baranová**

Prostory Datlovny Pavlač se stanou kulisou čtení herečky Karolíny Baranové.

Knihovna Místek

17. 9., 8:30 **Brain&Breakfast – Za zrcadlem večerek: poznejte své vietnamské sousedy**

Znáte jejich večerky, bistra nebo nehtová studia, ale víte, jak vlastně přemýšlí vietnamská komunita v Česku? Proč se starší generace drží tradičních hodnot, zatímco ta mladší buduje úspěšné technologické startupy nebo působí v korporátním byznysu? A jak vlastně správně oslovovat a vyslovovat vietnamská jména, aniž bychom se dostali do rozpaků? Přímý přenos ranní online přednášky Thuy Duong Trinha.

17. 9., 17:00 **Ikonostas kostela sv. Prokopa a Barbory v Kunčicích pod Ondřejníkem**

Kunčický kostel patří k nejkrásnějším ze souboru dřevěných kostelů v Pobeskydí, přesto ho většinou známe jen z letmé návštěvy. Přednáška Michala Wolfa nás seznámí s jeho původní lokalitou, okolnostmi přemístění stavby, osobnostmi, které se na stěhování podílely, stavebními zajímavostmi a uměleckým řešením výzdoby.

21. 9., 17:00 **Klasicismus**

Přednáška o umění Zdeňka Babince se bude zabývat několika tematickými okruhy: francouzským barokním klasicismem, klasicistní architekturou v Evropě jako reakcí na baroko a rokoko, francouzským malířstvím období klasicismu a rozborem jeho nejvýznamnějších děl. Opomenuto nezůstane ani české klasicistní malířství a vznik Akademie výtvarných umění. Téma je zajímavé i pro současné umění, které se k těmto motivům občas vrací.

24. 9., 18:00 **Kalifornie a jihozápad USA**

Cestovatelská přednáška s promítáním. Hana Danihelková zájemce provede nejzajímavějšími místy jihozápadu USA a Kalifornie. Nahlédnete do přírodních parků Yosemite, Sequoia a Kings Canyon v pohoří Sierra Nevada, známé svými obřími sekvojemi. V Kalifornii leží dvě světoznámá města San Francisco s kabelovou tramvají a Los Angeles se svými čtvrtěmi Hollywood, Downtown, Westwood a propojenými městy Beverly Hills, Venice a Santa Monica, kde končí slavná Route 66. Nad LA je pohoří, kde jsou umístěny dekorace slavných filmových studií. Poblíž Los Angeles se nachází Palm Springs, oblíbené místo Elvise Presleyho. Nahlédnete i do sousední Arizony a jejího Grand Canyonu na řece Colorado a do Nevady s městem Las Vegas.

1. 10., 18:00 **Jak ti dupou králíci?**

Kabaret poezie, hudby a humoru z dílny Petr Skoumal – Jan Vodňanský – Jiří Žáček, s hádankami. Pořad ke Dni seniorů a v rámci Týdne knihoven. Účinkují: Ladislav von Kokesch a Radana Šatánková.

2. 10., 10:00 **Kniha s vůní kávy**

Přijďte strávit příjemné dopoledne a poslechnout si úryvky zajímavých knih v podání knihovnic Markéty a Markéty.

Frýdecký zámek, Frýdek

19. 9., 10:00 **Festiválek kávy na frýdeckém zámku**

Pátý ročník oblíbeného minifestiválku kávy nabídne ochutnávku výběrových káv z celého světa od regionálních pražíren, sladké občerstvení, swingovo-jazzový hudební doprovod, rokokový piknik v podání Šáruš History Fashion v zámeckém parku a ani letos nebudou chybět přednášky o kávě: v 11.00 hodin přednáška Jaromíra Poláška (Muzeum Beskyd) na téma Kavárny a cukrárny Frýdku-Místku a v 15.00 hodin přednáška Petra Lexy Přendíka (Ostravské pěšiny) s názvem Rozpustilé kavárny! aneb Dějiny kavárenského světa Ostravy. K poslechu a tanci zahraje AV Blues & Swing.

Náměstí J. A. Komenského, Brušperk

19. 9., 11:00 **Historický řemeslný jarmark**

Čeká vás historická atmosféra, ukázky řemesel, šerm, sokolník, kejklíř, historická hudba a tance, loutkové divadlo, dílničky, zvířátka, projížďky na oslíku i večerní ohňová show.

Klub Stolárna, Frýdek

26. 9. **Magic Night Show**

Večer plný neuvěřitelných kouzel, iluzí a momentů, nad kterými zůstane rozum stát. Mistři magie z celé republiky vás okouzlí nejen na jevišti, ale dostanou se i přímo mezi vás ke stolům – připravte se, že kouzla uvidíte doslova na dosah ruky.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společensko-vědných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00-12:00, 13:00-17:00, pátek: 9:00-12:00.

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT distribuuje Česká distribuční, a. s.

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamační oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558
nebo
e-mail:
info@distribucni.cz.

Vždy uveďte kompletní adresu.

FMP-2279/01

ČESKÝ DŮM
REKONSTRUKCE
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

5 LET POZITIVNÍCH ZMĚN
A DYNAMICKÉHO ROZVOJE

FM NAŠE MĚSTO

NOVÁ 8
KOMUNITNÍ
SPORTOVNÍ
A KULTURNÍ
CENTRUM

MODERNÍ
DOSTUPNÁ A ČISTÁ
MHD ZA 1 Kč

NOVÉ DOSTUPNÉ BYTY
CENTRUM F≈M A BERLÍN 2

NOVÉ ZUBNÍ ORDINACE
A POHOTOVOST

RIVKA PARK
RELAX PRO CELOU RODINU

CENTRAL PARK SLEZSKÁ,
NOVÁ SPORTOVIŠTĚ A HŘIŠTĚ

NOVÁ PARKOVIŠTĚ A DALŠÍCH 450
PARKOVACÍCH MÍST

OŽIVENÍ STARÝCH
TEXTILNÍCH AREÁLŮ

PODPORA INVESTIC
A PRACOVNÍCH MÍST

SLEZANKA
MĚSTSKÝ PLAVECKÝ BAZÉN
A HOKEJOVÁ HALA

FÉROVÁ PODPORA SPORTU
PRO DĚTI
KLUBY
VEŘEJNOST

Toto je politické reklamní sdělení v rámci voleb do zastupitelstva statutárního města Frýdek-Místek
Zadavatel: NAŠE MĚSTO F-M
Odkaz na oznámení o transparentnosti:

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

▶ Kateřina Janásová

Ulice Zdeňka Štěpánka

Zdeněk Štěpánek patřil k nejvýraznějším hercům českého divadla a filmu 20. století. S jeho jménem jsou spojeny velkofilmy režiséra Otakara Vávry z 50. let 20. století: Jan Hus, Jan Žižka a Jan Roháč z Dubé, nesmazatelně se do filmografie zapsal ztvárněním Maršála v Čapkově Bílé nemoci z konce třicátých let minulého století.

Narodil se předčasně v sedmém měsíci těhotenství 22. září 1896 v Tvoršovicích u Benešova. Po absolvování hospodářské školy v Rakovníku nastoupil do práce u otce v lihovaru, ale už brzy zběhl k divadlu.

V roce 1915 dobrovolně narukoval do rakousko-uherské armády. Na východní frontě upadl do ruského zajetí, vstoupil do československých legií a jako legionář se

dlouhou tzv. sibiřskou anabází přes Vladivostok vrátil v roce 1920 do nedávno vzniklého Československa.

Jeho první divadelní scénou se stalo Vinohradské divadlo, od roku 1934 pak působil v Národním divadle. Jeho nejmilejší divadelní rolí byl Cyrano z Bergeracu a vodník z Jiráskovy Lucerny. Ve druhé polovině 60. let stanul také před televizními kamerami (např. Princezna Pampeliška, 1967). Měl osobitý, výrazný hlas, a tak se uplatnil i jako recitátor. Zemřel náhle 21. června 1968, tři měsíce před svými 72. narozeninami.

Tři z jeho dětí byli a jsou rovněž herci – synové Martin, Petr a nejmladší Kristina, která se stala režisérkou a dramaturgyní, spoluzakladatelkou organizace Člověk v tísni.

Ulici Zdeňka Štěpánka najdeme v Místku, je slepá, má tvar písmene L, z jedné strany je obklopena panelovým blokem domů, z druhé je plná zeleně uvnitř sídliště Riviéra. ■

KALENDÁRIUM – ZÁŘÍ

1891 se narodil **Leopold Parma** – malíř, grafik, fotograf, učitel ve Frýdlantě a na Ostravici-Hamrovicích, obsáhlá pozůstalost je uložena ve sbírce Muzea Beskyd.

1901 se narodila **Marie Grubhofferová** – spisovatelka, rodačka z Paskova, od r. 1937 žila s manželem na Ostravici, kde také zemřela.

1906 zemřel **Ernst Helbling** – knihtiskař, v Místku založil tiskárnu, působil v Ostravě.

se narodil **Jan Richter ml.** – malíř, grafik, působil ve Frýdku-Místku.

1921 se narodil **PhDr. František Řehánek** – muzikolog, pedagog, rodák z Místku.

se narodila **Olga Tlučková** – učitelka, básnířka, výtvarnice, držitelka Ceny města Frýdek-Místek za rok 2015, rodačka z Bruzovic.

1926 se narodil **Václav Halat** – osvětový a kulturní pracovník, rodák z Chlebovic, kde žil a zemřel.

1951 se narodil **Pavel Strnadel** – malíř, rodák z Frýdku-Místku.

1956 se narodila **Dagmar Škopová** – sochařka, keramička, rodačka z Frýdku-Místku.

1991 zemřel **Vojtěch Berka** – malíř, grafik, od roku 1956 působil v Havířově, kde také zemřel.

1996 zemřel **Štěpán Mikula** – sochař, učitel v ZUŠ Třinec, rodák z Bystřice nad Olší, zemřel v Třinci.

FESTIVAL SPLAVI 2026

Letošní ročník festivalu současné ilustrace a krásné knihy se zaměřuje na formy spolupráce, sdílení a vzájemné podpory, které vznikají v současné kulturní praxi. Věnuje se způsobům, jakými tvůrčí kolektivy vytvářejí podpůrné platformy pro sdílení zkušeností a zdrojů a představuje ilustraci jako prostor mezioborové spolupráce, kde je možné přístupnou formou komunikovat složitější odborná a společenská témata.

Galerie Věž, Frýdek

9. 9., 19:00 **Jan Bogy Lörincz – Dutina Vězní**

Věž je vnímána jako tichá, temná, vnitřní komora uvnitř lebky (dutina vězní). Duševní prostor skrytých procesů. Vnitřní hnutí jsou vedena vertikálně vzhůru a navazují na členění věže na patra. Vernisáž výstavy proběhne 9. 9. v 19 hodin, výstava potrvá do 31. 10.

12. 9., 19:00 **Arbor vitae M. Součka & Rub D. Vody**

Večer dvou nakladatelství moderuje Klára Machů. Pořad je součástí literárního cyklu Představujeme malá nakladatelství.

Galerie FM, Palouk, Místek

11. 9., 17:00 **Podpůrné mechanismy**

Výstava nahlíží současnou ilustraci a nakladatelskou činnost jako nástroje komunikace, sdílení a propojování oborů. Představuje je jako důležité aktéry edukačních a komunitních procesů, které přispívají k šíření porozumění a sdílení znalostí, a zároveň jako prostředky osvěty, jež pomáhají zpřístupňovat komplexní společenská témata srozumitelnou a citlivou formou. Součástí výstavy je také přehlídka dětských knih z mezinárodní soutěže „Tvoříme vlastní vydavatelství". Vernisáž výstavy proběhne 11. 9. v 17 hodin, výstava potrvá do 30. 10.

17. 9., 16:30 **Jan Bogy Lörincz – Živá vrstva hlíny**

Jan Bogy Lörincz je kreslíř, malíř a grafik, který ve své tvorbě využívá environmentálně citlivý přístup a zkoumá možnosti využití lokálních a recyklovaných materiálů. Během jeho workshopu společně pokryjeme část stěny galerie hliněnou směsí se semínky, která během výstavy postupně vyklíčí. Dotek hliněné hmoty nabízí bezprostřední smyslový zážitek a vznikající živý povrch se stane součástí výstavy Podpůrné mechanismy.

19. 9., 10:30 **Síla rozhodnutí**

Prostřednictvím besedy a výstavy Karolíny Kripnerové a Janka Rouse ve veřejném prostoru na Palouku představí oba svou společnou praxi, která se zaměřuje na krizi dostupného bydlení a roli veřejného prostoru v kontextu sociální nerovnosti.

19. 9., 13:00 **Byvak fest – Děti smetí**

V rámci sobotního programu představí kolektiv Děti smetí část svého festivalu Byvak fest, který prostřednictvím umění a občanských iniciativ otevírá témata bezdomovectví a sociální soudržnosti.

19. 9., 13:00 **Společný oběd s Food not bombs**

V rámci sobotního programu představí kolektiv Děti smetí část svého festivalu Byvak fest, který prostřednictvím umění a občanských iniciativ otevírá témata bezdomovectví a sociální soudržnosti.

19. 9., 14:00 **Chudí patří pod most**

Promítání dokumentu Tomáše Hlaváčka, který citlivě přibližuje každodenní realitu lidí bez domova a konfrontuje zažité stereotypy, které bezdomovectví redukují na osobní selhání. Opravdu platí zažitý názor, že stačí chtít a pracovat? Končí lidé pod mostem vlastní vinou?

19. 9., 14:30 **Performativní diskuse**

Moderovaný formát veřejné debaty kombinuje běžnou diskusi s jednoduchými uměleckými prvky, které pomáhají otevírat složitá společenská témata srozumitelnou a citlivou formou.

19. 9., 17:00 **Tumpachkvoč, CTIB, The Pau, Garlands, Jakub Tichý**

Benefiční koncert v zahradě Národního domu.

24. 9., 16:00 **Swap**

Výměna knížek bude probíhat do 18:00 hodin.

POMŮCKA: APE, LINCOLN	DIVADELNÍ KUKÁTKO	LÉČIVÁ ROSTLINA	HLAVNÍ MĚSTO NEBRASKY		ANEKDOTA	BÝVALÝ OBYVATEL EVROPY	BÝVALÉ OZNAČENÍ LETOPOČTU	INICIÁLY SPISOVATELE LUSTIGA	NÁZEV HLÁSKY D	ZNAČKA AMPÉR-ZÁVITU	SLOVENSKÉ UKAZOVACÍ ZÁJMENO	NÁZEV HLÁSKY Ř	NALÉVATI		TŘÁSŇOVÝ SMETÁK	OPŘENÍ	NALEZENÉ DÍTĚ	SÍDLO ŘECKÝCH BOHŮ
NEČISTOTA VE VODĚ				TEN, KDO VKLÁDÁ PENÍZE NA ÚČET										DRUH REPRODUKCE HUDBY				
ULRIKA DOMÁCKY				1. DÍL TAJENKY / ÚPLNÉ										OPÁLENÍ / ŠKODLIVÍ MOTÝLCI				
CÍRKEVNÍ SNĚM												VYSOKÉ LISTNATÉ STROMY						
LÉKAŘSKÝ PŘEDPIS												INICIÁLY ZPĚVAČKY BITTOVÉ			AMERICKÁ HUDEBNÍ SKUPINA / ZÁPOR			
	NÁHLÝ ZVRAT	INICIÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO / LETADLA			ZCELA SE OPÍT	TAJEMSTVÍ KNIŽNĚ							STARÉ ČES. ZÁJMENO / PŘEDSTAV. KLÁŠTERA			ZÁKONÍK PRÁCE ZKR. / INIC. HERCE SOMRA		
SCHOVAT SE NĚKAM												MASTNÉ TEKUTINY / PLOŠNÁ MÍRA						ZÁKLADNÍ INSTINKT
PŘADNÁ ROSTLINA				ZNAČKA PASCALU / ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ			INICIÁLY HERCE KOHOUTA	HOVOROVÝ SOUHLAS	ZNAČKA STRONCIA	INICIÁLY ATLETA ZÁTOPKA	LIDOOP ANGLICKY / MINISTER. OBRANY				SLOVENSKÉ NÁRODNÍ POVSTÁNÍ / IR SLOVEN.			
NEBO ANGLICKY			2. DÍL TAJENKY													EVROPSKÁ UNIE ZKR.		
ZNAČKA MILIAMPÉRU			ZNAČKA PLATINY			PROMENÁDA						OZNAČENÍ DÁLKOVÉ PŘEPRAVY				KOMPAKTNÍ DISK ANGLICKÁ ZKR.		

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT
měsíčník do každé poštovní schránky

www.ocfryda.cz
FRÝDA OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 21. září 2026.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Jan Žvak a Tomáš Lisník z Frýdku-Místku a Ilona Štěpánková ze Skalice.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP-2235/07

SBĚRNÉ DVORY s.r.o.
VYKUPUJEME
– ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
– PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
– ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
– VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018 fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646
e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP-2284/01

POLIKLINIKA Místek
STAVOVSKÁ s.r.o.
partner pro vaše zdraví
Rychlé vyšetření klientů s osteoporózou na denzitometru. Objednací lhůty v řádu dní, případně na počkání.
Vyšetření lze absolvovat diagnosticky na základě **podezření při úbytku kostní hmoty** nebo v rámci **Populačního programu pro prevenci osteoporózy.**
Vyšetření v délce 15–20 minut provádíme **nejen na základě doporučení-žádanky lékaře**, ale i pro **samoplátce**. Cena vyšetření pro samoplátce je **800 Kč**.
Objednávejte se mezi 7:00-12:00 a 12:30-14:00 na tel.: 558 900 242, 558 900 243
8. pěšího pluku 83, 738 01 Frýdek-Místek
www.pkmistek.cz

INZERCE FMP-2273/03

zadavatel politické reklamy pro senátní volby: rEvoluce · transparentnost:

rEvoluce

ING. ZDENĚK NAVRÁTIL

SENÁTNÍ 7 VOLBY

KANDIDÁT DO SENÁTU ČR

„Senát potřebuje více lidí s praxí, kteří něco sami vybudovali a řídili mimo politiku a státní správu.“

www.rEvoluce.fm

OSM BODŮ, KTERÉ VÁM NABÍZÍ rEvoluce PRO LEPŠÍ ŽIVOT

01 VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A SPORT DĚTÍ A MLÁDEŽE
Trenér je učitel. Postaráme se, aby to tak i vypadalo – smlouvou, zázemím i penězi. Konec tělocvičnám z padesátých a sedmdesátých let minulého století!

02 PARKOVACÍ DOMY
Čtyři parkovací domy – vstřícné ceny, ne komerční návratnost na účet řidičů.

03 LEVNÉ TEPLO – každá domácnost ušetří až 2 000 Kč ročně
Skryté selektivní zdanění občanů přes platby za teplo je pro nás naprosto nepřijatelné.

04 PADESÁTIMETROVÝ BAZÉN SVĚTOVÝCH PARAMETRŮ
Plavání nesmí být luxus. Postavíme areál, který bude sloužit rozrůstající se plavecké komunitě – školám, klubům i rodinám.

05 BEZPEČNOST NAŠICH SPOLUOBČANŮ
Bezpečné komunikace, bezpečné přechody pro chodce, bezpečně řízený provoz; za soumraku se bezpečnost pozná zajištěním osvětlení komunikací i temných zákoutí.

KOMUNÁLNÍ 2 VOLBY

06 KONKRÉTNÍ ŘEŠENÍ MÍSTNÍCH PALČIVÝCH TÉMAT
S osmi stovkami milionů korun na účtech města nic nebrání urychlenému odstranění nedostatků ve veřejném prostoru.

07 DOSTUPNOST BYDLENÍ A ROZVOJ OBLASTI „BERLÍN 2“
Zkušenosti z vlastních investic bez podpory městské kasy přinášíme do rozvoje města.

08 SYSTÉMOVÁ PODPORA UMĚNÍ A KULTIVACE PROSTŘEDÍ
Město, které podporuje umění, pěstuje v lidech vztah k místu i občanům navzájem.